

Speelhof - Sint-Truiden

Opdracht

opmaak beheersplan - herbestemmingsstudie

Locatie

Speelhoflaan 5 - Sint-Truiden

Opdrachtgevend bestuur

Stadsbestuur Sint-truiden

Datum van de opmaak

2015 - 2022

Het Speelhof heeft eeuwenlang de omgeving gedomineerd en was oorspronkelijk een religieuze site, met een belangrijke relatie met de Sint-Trudo Abdij en de stad. Het Speelhof kwam in de tweede helft van de 16de eeuw in het bezit van de Sint-Trudoabdij. Dit domein, dat net buiten de stadsmuren gelegen was, zou dienen als oord van rust en ontspanning voor de abt en de broeders. Uit historisch kaartmateriaal blijkt dat het kerndomein in de 17de en 18de eeuw reeds omgracht was en dat het in twee delen verdeeld was: in het zuidelijke deel bevond zich het eigenlijke "Speelhof", het buitenhuis van de abdij, en in het noordelijke deel een aantal hoevegebouwen tussen boomgaarden.

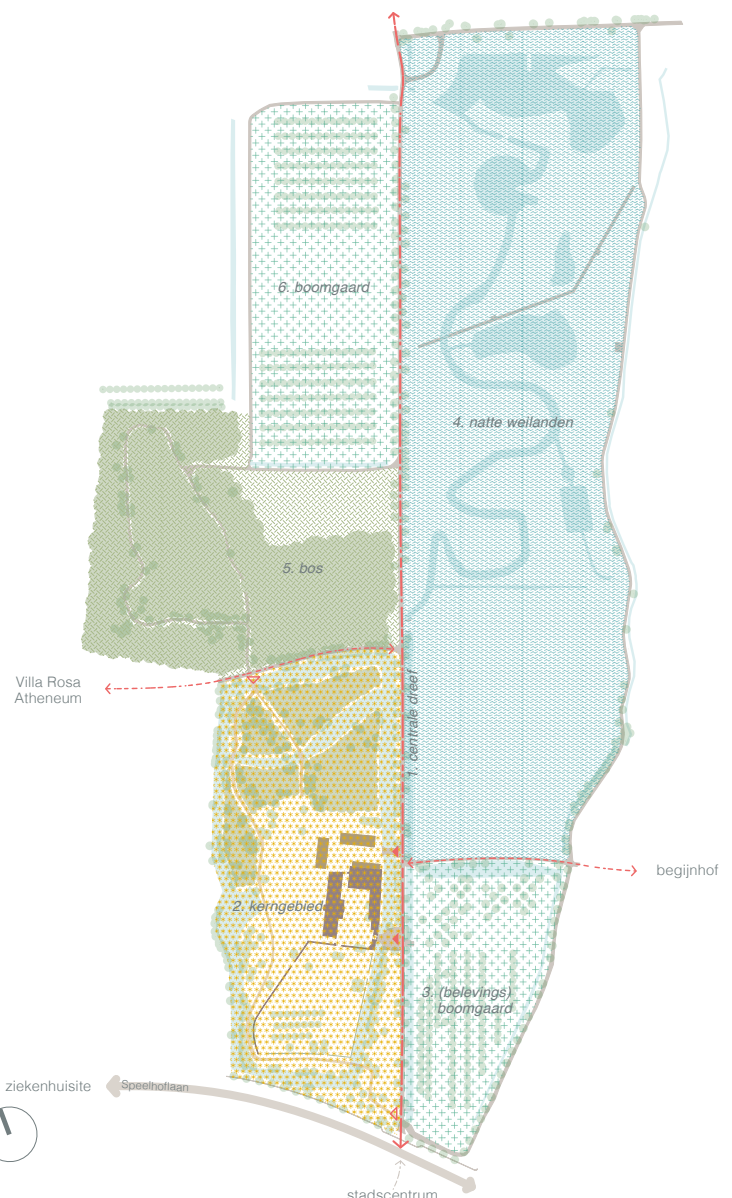
De site is vandaag een lokale trekpleister en vormt het middelpunt van verschillende recreatiemogelijkheden in de omgeving.

Steeds meer komen gebouwen leeg te staan. Om te voorkomen dat de site versnipperd geraakt in gebruik en om een sterke samenhangende cluster te garanderen, wordt een herbestemmingsonderzoek uitgevoerd. De site moet in de toekomst verder versterkt worden als gemeenschapsplaats door nieuwe functies een plaats te geven.

Het herbestemmingsonderzoek schetst een kader waarbinnen de gebouwen en het omliggende landschap verder ontwikkeld kunnen worden als lokale ontmoetingsplaats met een bijzonder historisch karakter.

Door het opstellen van het herbestemmingsonderzoek en het beheersplan, wenst de stad een visie op langere termijn op te maken, waarbinnen de klijtlijnen voor de verdere ontwikkeling, herbestemming en het onderhoud van het beschermde monument en -landschap worden vastgelegd.

De resultaten van het herbestemmingsonderzoek worden geïntegreerd in het op te maken beheersplan.

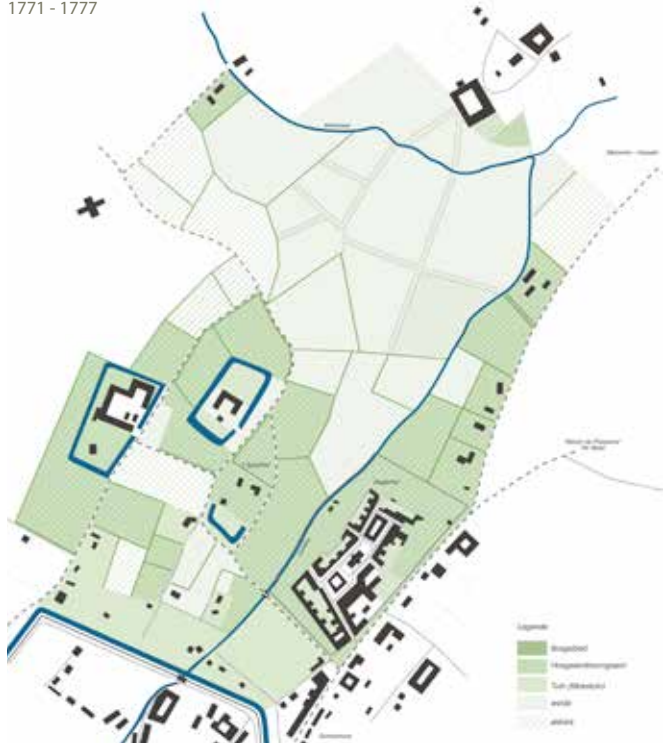

lezing historische evolutie van het landschap

1745 - 1748

1771 - 1777

1840

2015

Nadenken over een toekomstvisie voor het Speelhof, is zoeken naar een invulling die aansluiting vindt met de historische waarden en betekenissen van de site (representatie, natuur, ontspanningen en educatie) en die tegelijkertijd voldoet aan de noden van vandaag.

De opdracht om de site duurzaam te herbestemmen ligt in het behouden en versterken van het karakter van de aanwezige landschappelijke typologieën (siertuin, open grasvlakte en bos) en het optimaliseren van de functionele samenhang van de gebouwen. De site heeft nood aan een ontwikkelingsperspectief waarbij de totaliteit van het historische complex, met als kloppende hart het Herenhuis met erekoer en neerhof, een waardevolle en duurzame invulling krijgt.

Het uitgangspunt voor de herbestemming is het voormalig Hof van Plaisantie van de abdij, omvormen tot een 'Speelhof' voor alle inwoners van Sint-Truiden vandaag.

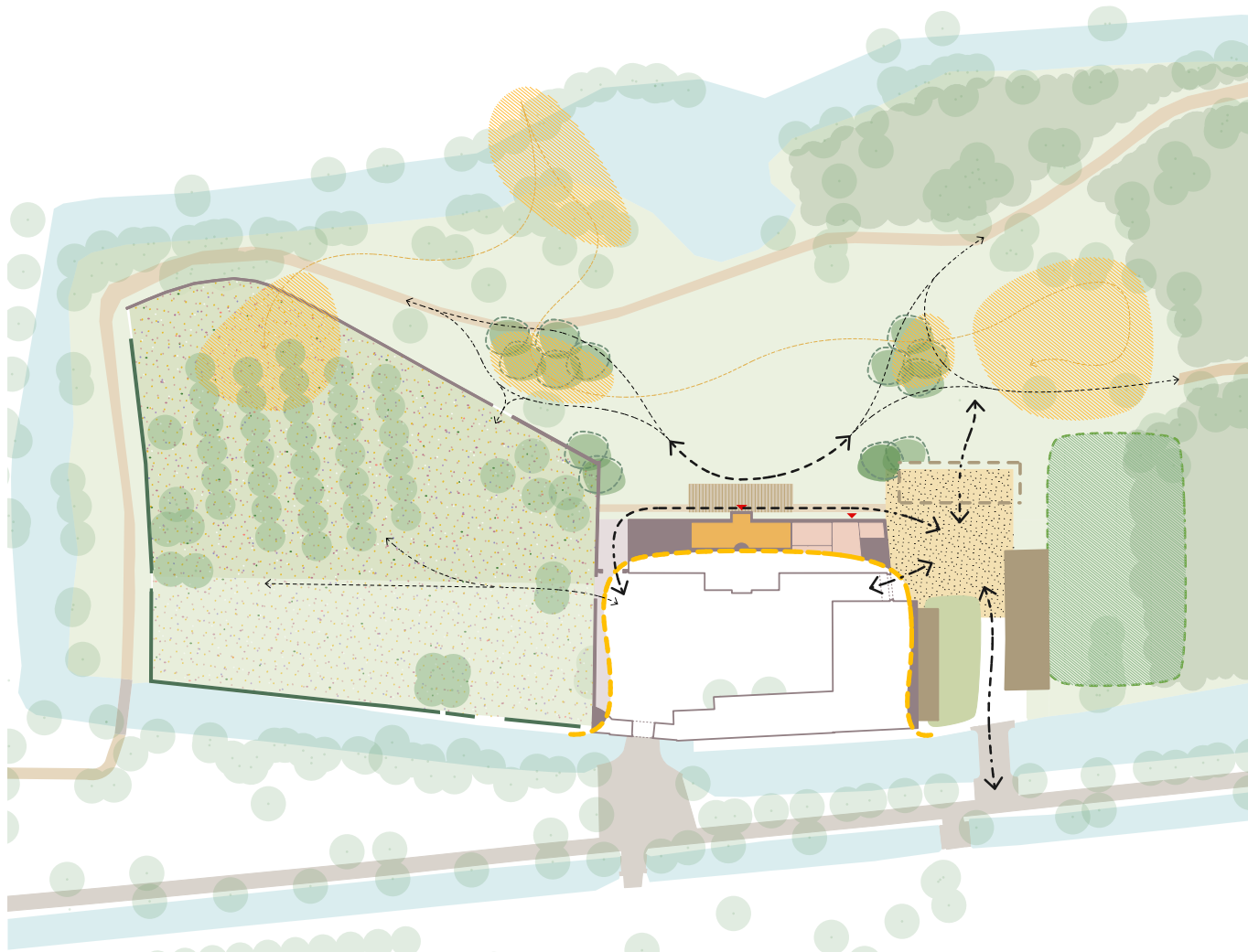
Het herbestemmingsonderzoek resulteert in volgend inrichtingsvoorstel voor de site.

- Laagdrempelige horeca in het bijgebouw van het Herenhuis: dit vormt een rustpunt in het park waarbij mensen na het spel- en sportactiviteiten in het park kunnen uitrusten en elkaar kunnen ontmoeten.
- Feestzaal: deze functie is reeds aanwezig in de voormalige tiendenschuur en wordt bewaard.

- Conciërgewoning: beperkte mogelijkheid tot overnachting, aansluitend bij de feestzaal en horeca. Het gelijkvloers wordt ingericht als streekproductenwinkel. Die de streek op een andere manier laat zien. Fruit staat centraal in het Speelhof door de vele boomgaarden.
- Een ambitieuze speel- en klimtuin in het Herenhuis. De huidige funderingsproblematiek, zwamaantasting van de houtstructuren maken dat de restauratie van het Herenhuis noodgedwongen een reconstructie wordt. Het interieur wordt voorlopig niet gereconstrueerd. Een vergaande inventarisatie met oa. 3D scanning van het interieur maakt mogelijk het interieur in de toekomst alsnog te reconstrueren.
- Stallen en bergruimtes in het neerhof: de neerhof eigen dieren op de site worden behouden, waardoor zij ook een nacht- en winterverblijf nodig hebben.
- Evenementen- en tentoonstellingsruimte: de ruimtes moeten voor verschillende gebruikers toegankelijk zijn.
- Polyvalente ruimtes in de stallen aan de erekoer: deze ruimtes zijn laagdrempelig en kunnen opgesteld en gebruikt worden door iedereen. Deze ruimtes zijn flexibel voor toekomstige noden.

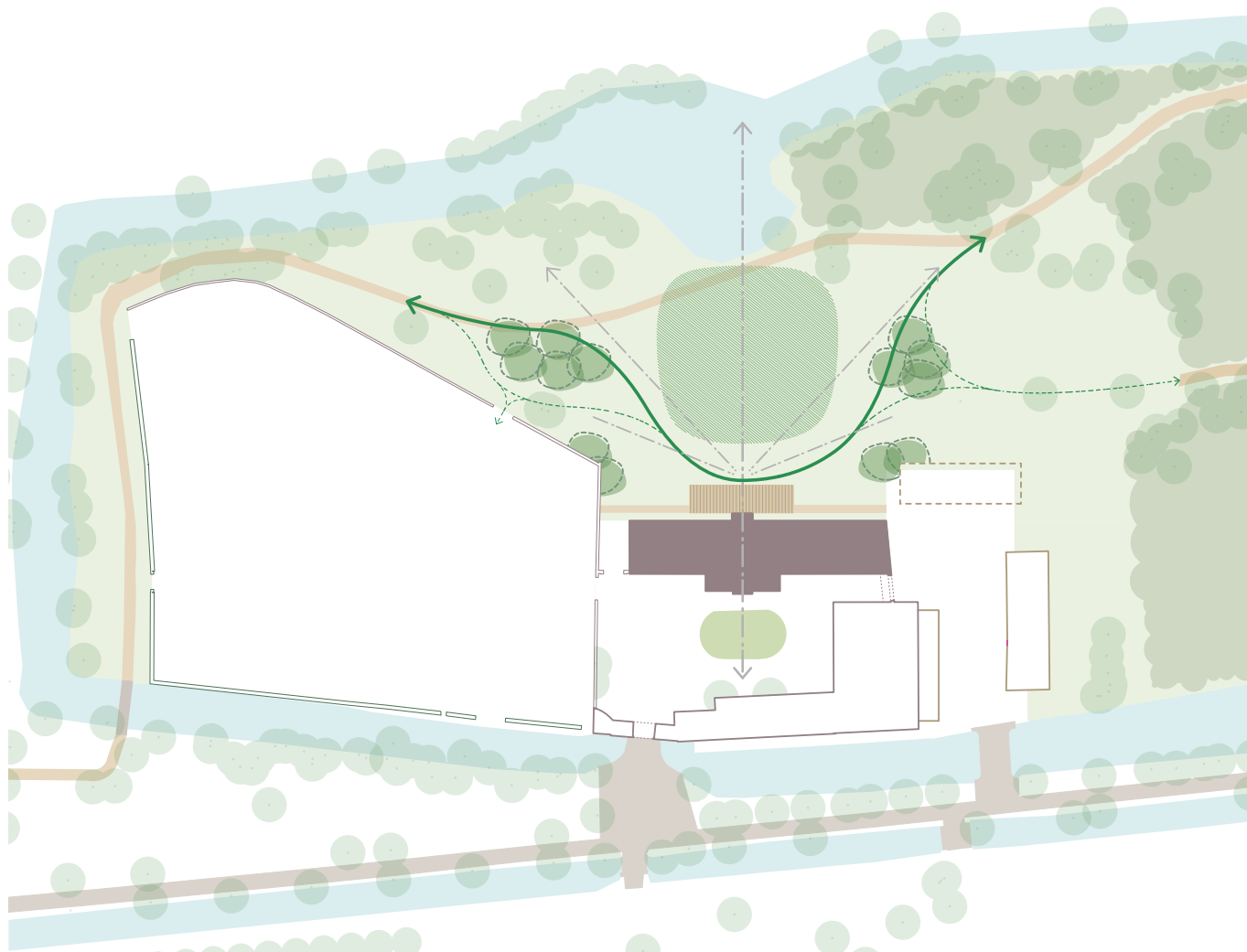
Op basis van het inrichtingsvoorstel werd een fasering van de restauratie en herbestemming opgesteld. In oktober 2020 is een Meerjaren Premie Overeenkomst afgesloten voor de restauratie van het Speelhof.

Recreatieve cluster

Het bedrijvige karakter van het neerhof en de ontspannen sfeer, de verleidingen tot verstrooiing eigen aan het landschappelijke park geven aanleiding tot integratie van een recreatieve functie in het neerhof, het park en de ruimtes van het herenhuis aansluitend aan parkzijde. De ruimtelijkelijke nabijheid en / of samenhang resulteren in een samenwerkend geheel. De bundeling geeft aanleiding tot een logische cluster, overzichtelijk en logisch en elkaar versterkend.

Waardering parkbeleving

bevestiging landschappelijke evolutie van de buitenruimte t.h.v. het Herenhuis: parkachtige manipulatie van de randen van het kerndomein:

- tot meander gemodelleerde gracht
- landschappelijke manipulatie van de bomenrand

bevestiging dialoog parklandschap – architectuur:

- aswerking door plantsoen erekoer – orangerie, hal, salons en erker van het herenhuis – open grasland – meander...
- beleving parklandschap vanuit de as van het herenhuis

introductie van nieuwe landschappelijke elementen:

- nieuwe bosgroepen:
- vergroten de parkdynamiek,
- begeleiden diagonale zichtassen vertrekken vanuit de spiegelas van het herenhuis
- (nieuwe) landschappelijke padenstructuur:
- maakt de tuin beter toegankelijk,
- betreft het herenhuis in de ontsluiting, integreert de bestaande sportinfrastructuur (Finse piste)

